

A Tiszaújvárosi Katasztrófavédelmi Kirendeltség felhívása a téli időszak főbb veszélyforrásairól:

1.) Téli időjárás veszélyei, tüzelő-fűtőberendezések biztonságos használata:

A szén-monoxid mérgezés nagyon gyakori háztartási baleset, a mérgezés következtében közel annyian veszítik életüket, mint a tüzesetek során, de ennél nagyságrenddel többen kerülnek életveszélybe, jutnak a mérgezés miatt kórházba. A szén-monoxid szerves anyagok tökéletlen égése során jön létre, színtelen, szagtalan, nem irritál, könnyebb a levegőnél, és tűzveszélyes gáz.

A riasztók 3-20 ezer forintba kerülnek. Javasoljuk, hogy a szén-monoxid érzékelőket épületgépészeti szerelvényboltban, vagy egyéb erre szakosodott üzletben vásárolják meg. A szén-monoxid mérgezést okozhatja a hibás gázkészülék, de a rossz kémény is.

A lakástulajdonosok kötelessége, hogy a gáztüzelő berendezések-, valamint a tartalék kéményeket évente legalább egyszer, a szilárd- és olajtüzelésű berendezésekhez tartozó kéményeket évente két alkalommal ellenőriztesse. Ezen felül négy évenként az égéstermék elvezetők műszaki felülvizsgálatát is el kell végeztetni. A kéményseprőt engedjük be, hogy végezhesék munkájukat. Mindez a saját érdekünk. Aki nem tesz eleget kötelezettségének az akár tűzvédelmi bírsággal is sújtható.

Győződjünk meg arról, hogy a készülékből kilépő fém cső falhoz rögzítése nem lazult-e meg, a kéménycső elemei nem mozdultak-e el. Figyeljünk a rozsdafoltokra, a szokatlan kidudorodásokra a fém kéményen, és bármilyen szokatlan működésre, hibának tűnő változásra. A falazott kéményben a meglazult téglák, a törés, repedés, a kormozódott foltok mind-mind problémát jelezhetnek. Ha valahol kormozódást látunk, mindenképpen hívjunk szakembert.

A tüzelőanyagot tartsuk távol a működő készüléktől, használjunk kandallórácsot, és szikrafogó tálcát. Ne tüzeljünk éghető folyadékot, műanyagot, nedves fát, szemetet.

2.) Itt a szüret, vele a mustgáz-mérgezés veszélye:

Augusztus végén, a legtöbb borvidéken hivatalosan is megkezdődött a szüret időszaka, nincs ez másként a kisebb borászatoknál és a hobbi termelőknél sem. A szüreti időszak alatt gyakran előfordul halálos mustgáz mérgezés, amely egy kis körültekintéssel megelőzhető. A következő tájékoztatóban összefoglaltuk a legfontosabb megelőzési szabályokat, de az is kiderül, mit kell tenni, ha már megtörtént a baj.

A mustgáz valójában szén-dioxid, ami egy színtelen, szagtalan, a levegőnél nehezebb gáz. Gyakori a természetben, a levegő állandó alkotóeleme. Cukortartalmú növények, gyümölcsök erjedése során keletkezik, például akkor, amikor forr a must. A cukor elbomlik, és lesz belőle etil-alkohol és szén-dioxid vagy más néven mustgáz.

A mustgáz a pincékben összegyűlik, a levegőt kiszorítja és ez által oxigén-hiányos állapotot teremt. Ha valaki ilyen helyen tartózkodik, akár életét is vesztheti. A mustgáz magas koncentrációban fontos életfolyamatokat is befolyásol. Hat a központi idegrendszerre, amelynek jelei a szédülés, hányinger, illetve mentális zavar. Vagyis hiába is tudna az ember fizikailag menekülni, a szellemi funkciók zavara miatt nem képes elhagyni a pincét. Nem

érzekeli, mi történik vele. Ezért tapasztalható, hogy az újbor forrásának időszakában gyakran lesznek rosszul emberek a pincékben. Magyarországon évente országosan 40-50 alkalommal riasztják ilyen esethez a tűzoltókat.

Megelőzés: megfelelő szellőzés kialakításával elkerülhető, hogy felhalmozódjon az erjedés közben keletkező szén-dioxid. A baj egyszerűen megelőzhető, egy meggyújtott gyertyát térdmagasságban tartva (vagy pálcára szerelve) kell lemenni a pincébe és leérve térdmagasságban elhelyezni. Ha a gyertya lángja menet közben vagy a pincében elhelyezve kialszik, akkor nagy valószínűséggel mustgáz van a helyiségben. Ilyenkor haladéktalanul vissza kell fordulni, illetve el kell hagyni a helyiséget.

Célszerű a must forrásának idejére "Figyelem mustgáz veszély" feliratot is elhelyezni a pince bejáratára mások tájékoztatása céljából.

Ha baj van: gyakori probléma, hogy megfelelő védelem nélkül próbálnak a segítségére sietni az összeesett, elájult embereknek. Bemennek a pincébe, fölé hajolnak, próbálják élesztgetni, és közben ők is belélegzik a veszélyes gázt. Így a segítők is könnyen bajba kerülhetnek, ezért senki ne próbáljon egyedül ájult ember segítségére sietni, mert nagyon könnyen a segítő is rosszul lehet. Minél hamarabb riassza a tűzoltókat a 105-ös segélyhívó telefonszámon, mivel a mustgáz-mérgezést szenvedő embereket csak a tűzoltók tudják biztonsággal, légzőkészülék használata mellett kimenteni!

3.) Őszi kerti munkálatokkal kapcsolatos szabadtéri tüzek megelőzése:

Nyílt és zárt téren és bármilyen berendezésben veszélyesnek minősülő hulladékot, vagy égetése során veszélyessé minősülő anyagot (műanyagok, gumi, fáradt olaj, veszélyes és festékes göngyöleg, gyógyszermaradvány, szárazelem) elégetni tilos.

Tűzgyújtási tilalom alatt, szeles és száraz időben hulladékot égetni és tüzet gyújtani tilos!

Tájékoztatom továbbá, hogy a belterületeken végzett avar és kerti hulladék égetésére az alábbi jogszabályok vonatkoznak:

A 306/2010. Korm. r. 27.§ (2) bekezdése alapján „**Hulladék nyílt téri**, vagy a hulladékok égetésének feltételeit rögzítő jogszabályban foglaltaknak nem megfelelő berendezésben történő égetése, a háztartásban keletkező papírhulladék és veszélyesnek nem minősülő, kezeletlen fahulladék háztartási berendezésben történő égetése kivételével **tilos**. **Nyílt téri hulladékégetésnek minősül, ha a hulladék** – az elemi kár kivételével – **bármilyen okból kigyullad.**”

A Ktv. 48. § (4) bekezdés b) pontja értelmében a települési önkormányzat képviselőtestülete önkormányzati rendeletben szabályozza a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokat. Amennyiben az önkormányzat nem rendelkezik ilyen rendelettel, a Ktv. 48. § értelmében javaslom, azt mielőbb készítse el, mivel ilyen önkormányzati rendelet hiányában a belterületeken nyílt téri égetés nem végezhető!

4.) Év végi ünnepekhez kapcsolódó tüzesetek megelőzése:

Advent és karácsony idején jellemzően két fő veszélyforrásról kell említést tenni. Az egyik az otthon használt gyertyák, mécsesek és a karácsonyfadíszek jelentette kockázat. Az ilyenkor keletkező lakástüzeket leggyakrabban az okozza, hogy az emberek az égő mécseseket vagy gyertyákat gyúlékony anyag közelében helyezik el, a lángok pedig könnyen belekapnak a különböző textíliákba, majd azok a függönyön, asztalterítón keresztül átterjednek a lakás más helyiségeire. A meghibásodott, nem ritkán bizonytalan eredetű fényfüzerek és a karácsonyfán meggyújtott gyertyák, csillagszórók hasonló veszélyeket rejthetnek. Ráadásul, ahogy telnek a napok, az egyre inkább kiszáradó fenyő mind könnyebben fog tüzet.

Ha már megtörtént a baj, nagyon fontos, hogy az így keletkezett tüzek oltása előtt áramtalanítsuk a környező elektromos berendezéseket, a szobát, vagy akár az egész lakást, így további baleseteket kerülhetünk el. Nem szabad elfelejteni, hogy minden esetben – még akkor is, ha sikerült a tüzet eloltani – bejelentést kell tenni a 105-ös segélyhívószámon!

A másik említendő veszélyforrás a téli időjárással és a csapadékkal függ össze, hiszen a havas, jeges, síkos utakon és járdákon gyakoribbak a balesetek. Ezek többsége kis odafigyeléssel, a járdák megtisztításával, de főként az időjárási körülmények figyelembevételével könnyen megelőzhető. Az elkövetkező napokban a jelenlegi előrejelzések szerint hó, havas eső, eső és helyenként ónos eső is várható. A hétvégén fagypont alatti hőmérsékletekre lehet számítani, majd hétfőtől enyhül az időjárás.

A megelőzés fontos része a hiteles és pontos információk birtoklása, ezért kérünk mindenkit, hogy kövesse figyelemmel a hatóságok felhívásait és az időjárási előrejelzéseket! Mielőtt útnak indulnak, tájékozódjanak az utak állapotáról!

További hasznos információk: <http://gyujtoforras.hu/>, valamint a <http://www.katasztrofavedelem.hu/> oldalakon